หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ การจัดการความรู้เรื่องการผลิตข้าวของเกษตรกร

ตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายวินัย ขาวมี

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษา รศ. คร. อาวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ. ดร. รุจ ศิริสัญลักษณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

อ. คร. ชนากานต์ เทโบลต์ พรมอุทัย อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง "การจัดการความรู้เรื่องการผลิตข้าวของเกษตรกรในพื้นที่ตำบล เหมืองแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการความรู้เรื่องการผลิต ข้าวของเกษตรกรในตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาปัญหาและ ข้อเสนอแนะในการจัดการความรู้เรื่องการผลิตข้าวของเกษตรกรในตำบลเหมืองแก้ว เก็บข้อมูลโดย การสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 134 คน วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทการผลิตข้าวของ เกษตรกรโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ร้อยละ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการจัดการความรู้เรื่องการผลิต ข้าว ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการความรู้ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่าการจัดการความรู้เรื่องการผลิตข้าวของเกษตรกรประกอบด้วย การสร้าง ความรู้ ซึ่งเกษตรกรสร้างความรู้โดยการนำภูมิปัญญาชาวบ้านที่สืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษมา ทดลองปฏิบัติผสมผสานกับความรู้จากการถ่ายทอดของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรวมทั้งความรู้ ที่ ได้จากเพื่อนบ้านมาประยุกต์ใช้ ด้านการแสวงหาความรู้ พบว่าเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การ ฝึกอบรม ตลอดจนสื่อต่างๆเช่น โทรทัศน์ วิทยุ เอกสารต่างๆ การปรับใช้ความรู้ พบว่าเกษตรกรนำเอา ความรู้จากการถ่ายทอดมาทดลองปฏิบัติ ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้พบว่าเกษตรกรมีการแลกเปลี่ยน ความรู้โดยการพูดคุยกันหลังเลิกงานในที่ชุมชน เช่น ตลาด ร้านค้า งานเลี้ยงภายในชุมชน เป็นต้น

สำหรับปัญหาในการจัดการความรู้เรื่องการผลิตข้าวนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่เคยได้รับ การถ่ายทอดจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผ่านการฝึกอบรม นอกจากนี้ช่องทางการเข้าถึงความรู้ ผ่านสื่อต่างๆยังไม่มีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกรที่ได้ผลผลิต สูงกับเกษตรกรที่ได้ผลผลิตต่ำยังไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นข้อเสนอแนะในการจัดการความรู้เรื่องการ ผลิตข้าว เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในตำบลและนักวิชาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล เหมืองแก้ว จัดกิจกรรมถอดบทเรียนของเกษตรกรที่ได้ผลผลิตข้าวสูงและจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน ความรู้องค์กวามรู้ดังกล่าวรวมทั้งการศึกษาดูงานแปลงสาธิตของเกษตรกรที่ได้ผลผลิตข้าวสูง โดยให้ เกษตรกรเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้กันเองภายในชุมชน

Independent Study Title Knowledge Management of Farmers on Rice Production

at Mueang Kaew Sub-district, Mae Rim District,

Chiang Mai Province

Author Mr. Winai Kawmee

Degree Master of Science (Agricultural Extension)

Advisory Committee Associate Professor Dr. Avorn Opatpatanakit Advisor

Associate Professor Dr. Ruth Sirisunyaluck Co-advisor

Dr. Chanakan Thebault Prom-u-thai Co-advisor

ABSTRACT

Independent Study Title "Knowledge Management of Farmers on Rice Production at Mueang Kaew Sub-district, Mae Rim District, Chiang Mai Province" has objective to find out the Knowledge Management of Farmers on Rice Production at Mueang Kaew Sub-district, Mae Rim District, Chiang Mai Province. The purpose of the study were to investigate on the knowledge management, the problems and the suggestions on Rice production of agriculturists in the area of study. The participants were 134 farmers from Mueang Kaew Sub-district, Mae Rim District, Chiang Mai Province. The subject will be analysed on the method of knowledge management of farmers included creating, researching, developing and exchanging knowledges.

The research found that knowledge management of farmers on rice production Includes the creation of knowledge and this knowledge construction by bringing the wisdom passed down from ancient to practice, combined with the knowledge which transfer of the agricultural extension officers as well as the knowledge gained from a neighbor applied in the farm. The pursuit of knowledge found that the farmers who participate in activities such as training as well as medias like television, radio, document, applied knowledge reveal that the knowledge derived from

น

practice. The exchanged knowledge isshared in discussion after work in the community such as markets, shops and facilities within the community.

The findings showed that the problems and difficulties are the deficiency of effective rice manufacturing, new training methods and belief on traditional ways. Therefore, the rice production have not been developing as expected. The direction of this paper is the government and relative organization should support the development of rice manufacture, improve and exchange new knowledges in the communities.

